

TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 98/5/EB

frá 16. febrúar 1998

um að auðvelda lögmonnum að starfa til frambúðar í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS Hafa,
með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 49. gr., 57. gr. (1. mgr.) og 57. gr. (fyrsta og þriðja málslíð 2. mgr.),

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽³⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Samkvæmt 7. gr. a í sáttmálanum á innri markaðurinn að mynda svæði án innri landamæra. Eitt af markmiðum bandalagsins er, samkvæmt c-lið 3. gr. sáttmálans, að afnema hindranir á frjálsri för fólks og frelsi til þjónustu milli aðildarríkja. Fyrir ríkisborgara aðildarríkja merkir þetta meðal annars að þeir geta stundað starfsgrein sína, sjálfstætt starfandi eða sem launamenn, í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi.
- 2) Samkvæmt tilskipun ráðsins 89/48/EBE frá 21. desember 1988 um almennt kerfi til viðurkenningar á prófskírteinum, sem veitt eru að lokinni sérfræðimenntun og starfsþjálfun á æðra skólastigi sem staðið hefur að minnsta kosti í þrjú ár ⁽⁴⁾, getur lögmaður, sem hefur fulla menntun og hæfi í einu aðildarríki, nú þegar farið fram á að fá prófskírteini sitt viðurkennt með það fyrir augum að setjast að í öðru aðildarríki og starfa þar sem lögmaður undir því starfsheiti sem er notað í því ríki. Markmiðið með tilskipun 89/48/EBE er að sjá til þess að lögmaður fái inngöngu í starfsgreinina í gístaðildarríkinu og hún miðar hvorki að því að breyta reglum, sem gilda um starfsgreinina í því ríki, né að undanþiggja lögmanninn frá því að fara eftir þeim reglum.
- 3) Sumir lögmennt geta á skömmum tíma fengið inngöngu í starfsgreinina í gístaðildarríkinu, meðal annars með því að gangast undir hæfnispróf eins og kveðið er á um í tilskipun 89/48/EBE en aðrir lögmennt, með

fulla menntun og hæfi, eiga að geta fengið slíka inngöngu eftir að hafa starfað í faginu í tiltekinn tíma í gístaðildarríkinu undir starfsheiti heimalands síns en halda að öðrum kosti áfram að starfa undir starfsheiti heimalands síns.

- 4) Að þeim tíma liðnum ætti lögmaðurinn að geta fengið inngöngu í starfsgreinina í gístaðildarríkinu eftir að gengið hefur verið úr skugga um að hann hafi öðlast starfsreynslu í því aðildarríki.
- 5) Aðgerðir á þessu sviði eru réttlætanager á vettvangi bandalagsins, ekki aðeins vegna þess að þar opna lögmonnum greiðari leið inn í starfsgreinina í gístaðildarríkinu, borið saman við hið almenna kerfi til viðurkenningar á prófskírteinum, heldur einnig vegna þess að þegar lögmonnum er gert kleift að stunda starfsemi til frambúðar í gístaðildarríki undir starfsheiti heimalands síns er verið að uppfylla kröfur neytenda um lögfræðipjónustu sem, vegna aukinna viðskipta, aðallega vegna innri markaðarins, leita eftir ráðgjöf þegar þeir stunda viðskipti yfir landamæri þar sem þjódaréttur, bandalagsréttur og innlend réttarkerfi skarast oft.
- 6) Aðgerðir á vettvangi bandalagsins eru einnig réttlætanager vegna þess að einungis fáein aðildarríki leyfa nú þegar, á yfirráðasvæði sínu, að lögmennt frá öðrum aðildarríkjum, sem starfa undir starfsheiti heimalands síns, stundi aðra starfsemi en þá að veita þjónustu. Í þeim aðildarríkjum, þar sem þessi möguleiki er fyrir hendi, er umtalsverður munur á einstökum þáttum er varða til dæmis starfssviðið og skylduna að skrá sig hjá lögberum yfirvöldum. Svo margbreytilegar aðstæður leiða til misréttis og röskunar á samkeppni milli lögmannta í aðildarríkjunum og valda hindrunum í frjálsri för. Þessa erfiðleika er einungis hægt að leysa með tilskipun þar sem mælt er fyrir um skilyrði fyrir því að lögmennt, sem starfa undir starfsheiti heimalandsins, geti stundað lögmannsstörf, önnur en þau að veita þjónustu, og með því að veita lögmonnum og notendum lögmannsþjónustu í öllum aðildarríkjunum sömu tækifæri.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 128, 24. 5. 1995, bls. 6 og Stjtið. EB C 355, 25. 11. 1996, bls. 19.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 256, 2. 10. 1995, bls. 14.

⁽³⁾ Álit Evrópuþingsins frá 19. júní 1996 (Stjtið. EB C 198, 8. 7. 1996, bls. 85), sameiginleg afstaða ráðsins frá 24. júlí 1997 (Stjtið. EB C 297, 29. 9. 1997, bls. 6), ákvörðun Evrópuþingsins frá 19. nóvember 1997 (ákvörðun ráðsins frá 15. desember 1997).

⁽⁴⁾ Stjtið. EB L 19, 24. 1. 1989, bls. 16.

- 7) Í samræmi við markmið þessarar tilskipunar er í henni ekki mælt fyrir um reglur er varða innlendar aðstæður eingöngu og hún hefur ekki áhrif á innlendar reglur, sem gilda um starfsgrein lögmanna, nema að því marki sem nauðsynlegt er til að unnt sé að ná markmiðum hennar á skilvirkan hátt. Hún hefur engin áhrif á innlenda löggjöf sem gildir um aðgang að og ástundun lögmanna starfa undir starfsheiti sem notað er í gístiaðildarríkinu.
- 8) Lögmönnum, sem þessi tilskipun gildir um, skal gert skylt að skrá sig hjá lögbæru yfirvaldi í gístiaðildarríkinu svo að það yfirvald geti fullvissað sig um að þeir fari að gildandi siðareglum starfsgreinar í því aðildarríki. Réttaráhrif slíkrar skráningar, að því er varðar dómsögu og það á hvaða dómstigi og við hvers konar dómstóla lögmönnum er heimilt að starfa, eru ákvörðuð í gildandi lögum um lögmenn í gístiaðildarríkinu.
- 9) Rétt er að lögmenn, sem hafa ekki fengið inngöngu í starfsgreinina í gístiaðildarríkinu, starfi undir starfsheiti heimalands síns í því ríki til að tryggja að notendur séu nægilega vel upplýstir og til að greina á milli slíkra lögmanna og lögmanna gístiaðildarríkisins sem starfa undir starfsheitinu sem þar er notað.
- 10) Lögmenn, sem þessi tilskipun gildir um, skulu hafa leyfi til að veita lögfræðilega ráðgjöf einkum um réttarkerfi heimaaðildarríkis síns, um réttarkerfi bandalagsins, um þjóðarétt og um réttarkerfi gístiaðildarríkisins. Þetta er leyft nú þegar að því er varðar þjónustuveitingu samkvæmt tilskipun ráðsins 77/249/EBE frá 22. mars 1977 um að auðvelda lögmönnum að neyta réttar til að veita þjónustu⁽¹⁾. Þó er rétt að setja ákvæði, eins og í tilskipun 77/249/EBE, um að útiloka megi að lögmenn, sem stunda starf sitt undir starfsheiti heimalands síns á Stóra-Bretlandi og Írlandi, útbúi tiltekin formleg afsalsbréf og erfðaskjöl. Þessi tilskipun hefur á engan hátt áhrif á ákvæði þar sem mælt er fyrir um að tiltekin starfsemi flokkist, í öllum aðildarríkjum, undir aðrar starfsgreinar en starfsgrein lögmanna. Gístiaðildarríki skal, eins og kveðið er á um í tilskipun 77/249/EBE, hafa rétt til að krefjast þess að lögmaður, sem stundar störf undir starfsheiti heimalands síns, starfi í tengslum við lögmenn á staðnum þegar hann kemur fram sem fulltrúi eða verjandi skjólstaðings í málarekstri. Túlka ber þá kröfu í ljósi fordæmisréttar dómstóls Evrópubandalaganna, einkum dóms frá 25. febrúar 1988 í máli 427/85 (framkvæmdastjórnin gegn Þýskalandi)⁽²⁾.
- 11) Til að tryggja að réttarkerfið starfi eðlilega skulu aðildarríkin hafa heimild til, með sérstökum reglum, að veita einungis lögmönnum með sérþekkingu aðgang að æðstu dómstólum án þess þó að hindra inngöngu lögmanna í aðildarríkjunum sem uppfylla nauðsynleg skilyrði.
- 12) Lögmaður, sem er skráður undir starfsheiti heimalands síns í gístiaðildarríkinu, verður að vera skráður áfram hjá lögbæru yfirvaldi í heimaaðildarríki sínu til að geta haldið stöðu sinni sem lögmaður og fallið undir þessa tilskipun. Af þeim sökum er það óhjákvæmilegt að lögbær yfirvöld eigi náð samstarf, einkum í tengslum við hugsanlega meðferð agabrota.
- 13) Lögmenn, sem þessi tilskipun gildir um, hvort heldur þeir eru sjálfstætt starfandi eða launamenn í heimaaðildarríki sínu, geta starfað í þjónustu annarra í gístiaðildarríkinu ef lögmönnum í því aðildarríki er gefinn kostur á því sama.
- 14) Tilgangurinn með þessari tilskipun er að gera lögmönnum kleift að stunda störf í öðru aðildarríki undir starfsheiti heimalandsins en einnig sá að auðvelda þeim að fá starfsheiti í gístiaðildarríkinu. Samkvæmt 48. og 52. gr. sáttmálans og í samræmi við túlkun Evrópudómstólsins skal gístiaðildarríkið taka til greina alla starfsreynslu sem aflað hefur verið á yfirráðasvæði þess. Þegar lögmaður hefur, reglubundið og með virkum hætti, starfað í réttarkerfi þess ríkis, þar á meðal réttarkerfi bandalagsins, í þrjú ár er eðlilegt að líta svo á að hann hafi öðlast nauðsynlega hæfni til að fá fulla inngöngu í starfsgrein lögmanna þar. Að þeim tíma liðnum ætti lögmaðurinn að geta fengið starfsheitið lögmaður í gístiríkinu eftir að gengið hefur verið úr skugga um að hann hafi öðlast starfsreynslu í því aðildarríki. Ef starfað er í réttarkerfi gístiaðildarríkisins í stuttan tíma á að minnsta kosti þriggja ára tímabili reglubundinnar og virkrar starfsemi skal yfirvald einnig taka tillit til allrar annarrar þekkingar á réttarkerfi þess ríkis en slíka þekkingu getur það sannreynt í viðtölum. Ef ekki eru

(¹) Stjtið. EB L 78, 26. 3. 1977, bls. 17. Tilskipuninni var síðast breytt með aðildarlögnum frá 1994.

(²) Dómasafn EB (ECR) 1988, bls.1123.

færðar sönnur á að þessum skilyrðum sé fullnægt verður lögbæra yfirvaldið í gistiríkinu að rökstyðja þá ákvörðun sína að veita ekki starfsheiti ríkisins samkvæmt því einföldunarfyrríkomulagi sem tengist þeim skilyrðum og þeirri ákvörðun á að vera hægt að áfrýja samkvæmt landslögum.

- 15) Af efnahagslegum og faglegum ástæðum hefur vaxandi tilhneiging lögmanna í bandalaginu til að starfa saman, einnig í formi félaga, orðið að veruleika. Þó að lögmenn tilheyri lögmannahópi í heimaaðildarríki sínu skal ekki nota það sem yfirvarp til að koma í veg fyrir eða hindra að þeir hefji störf í gístiaðildarríkinu. Aðildarríkin skulu þó hafa leyfi til að gera viðeigandi ráðstafanir til að ná því lögmæta markmiði að vernda sjálfstæði starfsgreinarinnar. Tilteknar ábyrgðir skulu veittar í þeim aðildarríkjum sem leyfa sameiginlegan rekstur lögmanna.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Tilgangur, gildissvið og skilgreiningar

- Tilgangurinn með þessari tilskipun er að auðvelda lögmönnum að stunda starf sitt til frambúðar, sjálfstætt starfandi eða sem launamenn, í öðru aðildarríki en þar sem þeir hlutu starfsmenntun sína og hæfi.
- Í þessari tilskipun er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:
  - „lögmaður“: einstaklingur sem er ríkisborgari í aðildarríki og hefur leyfi til að starfa í sínu fagi undir einu af eftirfarandi starfsheitum:

Belgía	Avocat/Advocaat/Rechtsanwalt
Danmörk	Advokat
Þýskaland	Rechtsanwalt
Grikkland	Δικηγόρος
Spánn	Abogado/Advocat/Avogado/ Abokatu
Frakkland	Avocat
Írland	Barrister/Solicitor
Ítalía	Avvocato
Lúxemborg	Avocat
Holland	Advocaat
Austurríki	Rechtsanwalt

Portúgal	Advogado
Finnland	Asianajaja/Advokat
Svíþjóð	Advokat

Breska konungsríkið Advocate/Barrister/Solicitor

- „heimaaðildarríki“: aðildarríkið þar sem lögmaður öðlaðist rétt til að nota eitt af starfsheitunum, sem um getur í a-lið, áður en hann hóf lögmansstörf í öðru aðildarríki;
- „gístiaðildarríki“: aðildarríki þar sem lögmaður stundar störf samkvæmt þessari tilskipun;
- „starfsheiti heimalands“: starfsheitið sem er notað í aðildarríkinu þar sem lögmaður öðlaðist rétt til að nota það starfsheiti áður en hann hóf lögmansstörf í gístiaðildarríkinu;
- „lögmannahópur“: eining, með eða án réttarstöðu lögpersónu, sem er mynduð samkvæmt lögum aðildarríkis þar sem lögmenn reka lögmansþjónustu í félagi undir sameiginlegu heiti;
- „viðkomandi starfsheiti“ eða „viðkomandi starf“: starfsheitið eða starfið sem heyrir undir lögbært yfirvald sem lögmaðurinn hefur skráð sig hjá samkvæmt 3. gr., og „lögbært yfirvald“ merkir það yfirvald.

3. Þessi tilskipun gildir bæði um lögmenn, sem starfa sjálfstætt, og um lögmenn sem starfa sem launamenn í heimaaðildarríki sínu og, með fyrirvara um 8. gr., í gístiaðildarríkinu.

4. Lögmansþjónusta, í skilningi þessarar tilskipunar, tekur ekki til veitingar þeirrar þjónustu sem fjallað er um í tilskipun 77/249/EBE.

2. gr.

Réttur til að starfa undir starfsheiti heimalands

Lögmönnum skal vera frjálst að stunda þá starfsemi, sem er tilgreind í 5. gr., til frambúðar í hvaða öðru aðildarríki sem er undir starfsheiti heimalands síns.

Innganga lögmanna í starfsgreinina í gístiaðildarríkinu fellur undir ákvæði 10. gr.

3. gr.

Skráning hjá lögbæru yfirvaldi

- Lögmaður, sem óskar að starfa í öðru aðildarríki en þar sem hann aflaði sér starfsmenntunar og hæfis, skal skrá sig hjá lögbæru yfirvaldi í því ríki.

2. Lögbæra yfirvaldið í gístiaðildarríkinu skal skrá lögmanninn þegar hann framvísar skírteini sem vottar skráningu hans hjá lögbæru yfirvaldi í heimaaðildarríkinu. Það getur krafist þess að skírteini, sem er gefið út af lögbæru yfirvaldi í heimaaðildarríkinu, sé ekki meira en þriggja mánaða gamalt þegar því er framvísað. Það skal tilkynna lögbæra yfirvaldinu í heimaaðildarríkinu um skráninguna.

3. Að því er varðar beitingu 1. mgr.:

- í Breska konungsríkinu og á Írlandi skulu lögmennt, sem starfa undir öðrum starfsheitum en þeim sem notuð eru í Breska konungsríkinu eða á Írlandi, skrá sig, annaðhvort hjá yfirvaldinu sem ber ábyrgð á starfi lögmanna er kalla sig „barrister“ eða „advocate“ eða hjá yfirvaldinu sem ber ábyrgð á starfi lögmanna er kalla sig „solicitor“,
- í Breska konungsríkinu skal yfirvaldið, sem ber ábyrgð á lögmönnum er kalla sig „barrister“ eða „advocate“, bera ábyrgð á lögmönnum frá Írlandi er kalla sig „barrister“ og yfirvaldið, sem ber ábyrgð á lögmönnum er kalla sig „solicitor“, skal bera ábyrgð á lögmönnum frá Írlandi er kalla sig „solicitor“,
- á Írlandi skal yfirvaldið, sem ber ábyrgð á lögmönnum er kalla sig „barrister“, bera ábyrgð á lögmönnum frá Breska konungsríkinu er kalla sig „barrister“ eða „advocate“ og yfirvaldið, sem ber ábyrgð á lögmönnum er kalla sig „solicitor“, skal bera ábyrgð á lögmönnum frá Breska konungsríkinu er kalla sig „solicitor“.

4. Þegar viðkomandi lögbært yfirvald í gístiaðildarríkinu birtir nöfn lögmanna sem eru skráðir hjá því skal það einnig birta nöfn þeirra lögmanna sem eru skráðir samkvæmt þessari tilskipun.

4. gr.

Starfað undir starfsheiti heimalands

1. Lögmaður, sem starfar í gístiaðildarríki undir starfsheiti heimalandsins, skal gera það undir því starfsheiti og skal setja það fram á opinberu tungumáli eða einu af opinberum tungumálum heimaaðildarríkis hans á greinilegan hátt svo að því sé ekki ruglað saman við starfsheiti gístiaðildarríkisins.

2. Að því er varðar beitingu 1. mgr. getur gístiaðildarríki krafist þess að lögmaður, sem starfar undir starfsheiti heimalandsins, gefi upp hvaða fagaðila hann tilheyrir í heimaaðildarríkinu eða hvaða dómsmálayfirvald hann hefur leyfi til að starfa fyrir samkvæmt lögum heimaaðildarríkis hans. Gístiaðildarríki getur einnig krafist þess að lögmaður,

sem stundar starf undir starfsheiti heimalands síns, greini frá því hjá hvaða lögbæru yfirvaldi í því ríki hann sé skráður.

5. gr.

Starfssvið

1. Með fyrirvara um 2. og 3. mgr. hefur lögmaður, sem starfar undir starfsheiti heimalandsins, með höndum sömu starfsemi í sínu fagi og lögmaður, sem starfar undir viðkomandi starfsheiti sem er notað í gístiaðildarríkinu, og hefur meðal annars heimild til að veita ráðgjöf varðandi réttarkerfi heimaaðildarríkis síns, réttarkerfi bandalagsins, þjóðarétt og réttarkerfi gístiaðildarríkisins. Hann skal í öllum tilvikum fara að gildandi málsmeðferðarreglum innlendra dómstóla.

2. Aðildarríki, sem á yfirráðasvæði sínu heimila lögmönnum í tilteknum flokki að vinna skjöl sem veita heimild til að fara með dánarbú eða sem varða stofnun eða flutning réttar yfir fasteign, sem í öðrum aðildarríkjum er bundið við aðrar starfsstéttir en lögmennt, geta útilokað frá slíkum störfum lögmennt sem starfa undir starfsheiti heimalands sem veitt er í einhverju hinna síðarnefndu aðildarríkja.

3. Að því er varðar starfsemi er tengist því að koma fram fyrir hönd skjólstæðings sem fulltrúi hans eða verjandi í málarekstri og að svo miklu leyti sem lög gístiaðildarríkisins gera ráð fyrir því að slík starfsemi sé einungis á hendi lögmanna sem starfa undir starfsheiti þess ríkis getur það ríki krafist þess að lögmennt, sem starfa undir starfsheiti heimalands síns, starfi annaðhvort með lögmanni, sem hefur málflutningsréttindi fyrir þeim dómstól, sem á að fara með málið, og sem væri, þegar þörf krefði, ábyrgur gagnvart dómstólnum eða með „avoué“ sem hefur rétt til að starfa við viðkomandi dómstól.

Til að réttarkerfið starfi eðlilega geta aðildarríkin þó mælt fyrir um sérstakar reglur um aðgang að hæstarétti, til dæmis um lögmennt með sérþekkingu.

6. gr.

Gildandi siðareglur starfsgreinar

1. Þrátt fyrir þær siðareglur starfsgreinar sem lögmaður er bundinn af í heimaaðildarríki sínu skal hann, ef hann starfar undir starfsheiti heimalands síns, vera bundinn af sömu siðareglum starfsgreinar og lögmennt sem starfa undir viðkomandi starfsheiti gístiaðildarríkisins að því er varðar alla starfsemi sem hann hefur með höndum á yfirráðasvæði þess.

2. Lögmönnum sem starfa undir starfsheiti heimalands síns skal tryggð hæfileg aðild að fagfélögum gístiaðildarríkisins.

Slík aðild skal að lágmarki tryggja kosningarétt við stjórnarkjör í félögum.

3. Gistiaðildarríkið getur krafist þess að lögmaður, sem starfar undir starfsheiti heimalands síns, hafi starfs-ábyrgðartryggingu eða gerist félagi í tryggingasjóði starfs-greinarinnar í samræmi við reglur sem það ríki mælir fyrir um vegna atvinnustarfsemi sem fer fram á yfirráðasvæði þess. Lögmaður, sem starfar undir starfsheiti heimalands síns, skal þó undanþeginn þeirri kröfu ef hann getur sannað að hann hafi váttryggingu eða ábyrgð í samræmi við reglur í heimaaðildarríkinu, að því tilskildu að slík trygging eða ábyrgð sé jafngild að því er varðar skilyrði og gildissvið. Ef tryggingin er aðeins jafngild að hluta til geta lögbær yfirvöld í gistiaðildarríkinu krafist þess að samið sé um viðbótartryggingu eða viðbótarábyrgð, sem nær yfir þá þætti sem falla ekki undir trygginguna eða ábyrgðina, sem samið er um í samræmi við reglur í heimaaðildarríkinu.

7. gr.

Meðferð agabrota

1. Ef lögmaður, sem starfar undir starfsheiti heimalands síns, uppfyllir ekki skyldur sem eru gildandi í gisti-aðildarríkinu, skulu málsmeðferðarreglur, viðurlög og úrræði, sem kveðið er á um í gistiaðildarríkinu, gilda.

2. Áður en meðferð agabrota er hafin gagnvart lögmanni sem starfar undir starfsheiti heimalands síns skal lögbært yfirvald í gistiaðildarríkinu tilkynna lögbæra yfirvaldinu í heimaaðildarríkinu það, eins fljótt og unnt er, og veita því allar viðeigandi upplýsingar.

Fyrsti undirliður skal að breyttu breytanda gilda þegar lögbært yfirvald í heimaaðildarríkinu hefur meðferð agabrota og skal það tilkynna lögbæra yfirvaldinu í gistiaðildarríkinu eða -ríkjunum um það.

3. Það yfirvald skal eiga samstarf við lögbæra yfirvaldið í heimaaðildarríkinu á meðan á meðferð agabrots stendur en það hefur þó ekki áhrif á heimild lögbæra yfirvaldsins í gistiaðildarríkinu til ákvarðanatöku. Einkum skal gisti-aðildarríkið gera þær ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að tryggja að lögbæra yfirvaldið í heimaaðildarríkinu geti lagt inn athugasemdir hjá þeim aðilum sem bera ábyrgð á réttarhaldi vegna áfrýjunar.

4. Lögbæra yfirvaldið í heimaaðildarríkinu skal ákveða til hvaða aðgerða skuli grípa samkvæmt sínum eigin formlegu og efnislegu reglum í ljósi ákvörðunar sem lögbæra yfirvaldið í gistiaðildarríkinu hefur tekið varðandi lögmann sem starfar undir starfsheiti heimalandsins.

5. Þó að það sé ekki forsenda fyrir ákvörðun lögbæra yfirvaldsins í gistiaðildarríkinu skal bráðabirgða- eða endanleg afturköllun lögbæra yfirvaldsins í heima- aðildarríkinu á starfsleyfi leiða sjálfkrafa til þess að viðkomandi lögmanni sé bannað, tímabundið eða endanlega, að starfa undir starfsheiti heimalands síns í gistiaðildarríkinu.

8. gr.

Launuð störf

Lögmaður, sem er skráður í gistiaðildarríki undir starfsheiti heimalandsins, getur starfað sem launaður lögmaður í þjónustu annars lögmanns, félags eða fyrirtækis lögmannna eða hjá opinberu eða einkareknu fyrirtæki að svo miklu leyti sem gistiaðildarríkið veitir lögmonnum, sem eru skráðir undir starfsheiti sem er notað í því ríki, leyfi til þess.

9. gr.

Yfirlýsing um ástæður og úrræði

Ákvarðanir um að framkvæma ekki skráningu þá sem um getur í 3. gr. eða um að afturkalla slíka skráningu, svo og ákvarðanir um beitingu agaviðurlaga, skulu rökstuddar.

Unnt á að vera að leita úrræða vegna slíkra ákvarðana fyrir dómstóli í samræmi við ákvæði landslaga.

10. gr.

Sams konar meðferð og lögmaður í gistiaðildarríki

1. Lögmaður sem hefur, reglubundið og með virkum hætti, stundað starfsemi undir starfsheiti heimalandsins í að minnsta kosti þrjú ár í gistiaðildarríkinu í réttarkerfi þess ríkis, þar með talið í bandalagsrétti, skal, með það fyrir augum að hann fái inngöngu í starfsgrein lögmannna í gistiaðildarríkinu, vera undanþeginn skilyrðunum sem sett eru fram í b-lið 1. mgr. 4. gr. í tilskipun 89/48/EBE. „Að stunda starfsemi reglubundið og með virkum hætti“ merkir að starfa samfelld og einungis með þeim hléum sem eðlilegt er að verði í daglegu lífi.

Viðkomandi lögmanni ber að láta lögbæru yfirvaldi í gístiaðildarríkinu í té sönnun fyrir því að hann hafi starfað, reglubundið og með virkum hætti, í réttarkerfi gístiaðildarríkisins í að minnsta kosti þrjú ár. Í því skyni:

- a) skal lögmaðurinn láta lögbæra yfirvaldinu í gístiaðildarríkinu í té allar viðeigandi upplýsingar og skjöl, einkum um fjölda mála sem hann hefur fengist við og hvers eðlis þau eru;
- b) getur lögbæra yfirvaldið í gístiaðildarríkinu sannprófað hvort starfsemin, sem um er að ræða, sé stunduð reglubundið og með virkum hætti og getur, ef þörf krefur, beðið lögmanninn að láta í té, munnlega eða skriflega, skýringar eða frekari útlistanir á upplýsingunum og skjölunum sem getið er í a-lið.

Rökstyðja verður þá ákvörðun lögbæra yfirvaldsins í gístiaðildarríkinu að veita ekki undanþágu þegar ekki er lögð fram sönnun fyrir því að kröfunum, sem mælt er fyrir um í fyrstu undirgrein, sé fullnægt og henni skal vera hægt að áfrýja samkvæmt landslögum.

2. Lögmaður, sem starfar undir starfsheiti heimalands síns í gístiaðildarríki, getur, hvenær sem er, sótt um að fá prófskírteini sitt viðurkennt í samræmi við tilskipun 89/48/EBE með það fyrir augum að fá aðgang að starfsgrein lögmannna í gístiaðildarríkinu og starfa innan hennar undir starfsheiti sem svarar til starfsins í því ríki.

3. Lögmaður sem starfar undir starfsheiti heimalandsins og hefur stundað starfsemi í sínu fagi, reglubundið og með virkum hætti, í að minnsta kosti þrjú ár í gístiaðildarríkinu en skemur í réttarkerfi þess aðildarríkis getur fengið aðgang að starfsgrein lögmannna í gístiaðildarríkinu og rétt til að stunda hana undir starfsheiti, sem svarar til starfsins í því aðildarríki, án þess að þurfa að uppfylla skilyrðin sem um getur í b-lið 1. mgr. 4. gr. í tilskipun 89/48/EBE, með þeim skilyrðum og í samræmi við málsmeðferðina sem er lýst hér á eftir.

- a) Lögbært yfirvald í heimaaðildarríkinu skal taka tillit til starfsemi í faginu, sem er stunduð reglubundið og með virkum hætti, á áður nefndu tímabili og allrar þekkingar og starfsreynslu í réttarkerfi gístiaðildarríkisins og einnig þátttöku í fyrirlestrahaldi eða námskeiðum um réttarkerfi gístiaðildarríkisins, þar með talið reglna varðandi fagið og siðareglana.
- b) Lögmaðurinn skal láta lögbæra yfirvaldinu í gístiaðildarríkinu í té allar viðeigandi upplýsingar og skjöl, einkum um þau mál sem hann hefur fengist við. Mat á reglubundinni og virkri starfsemi lögmannsins í

gístiaðildarríkinu og mat á getu hans til að halda áfram starfseminni, sem hann hefur stundað þar, skal fara fram í viðtölum við lögbæra yfirvaldið í gístiaðildarríkinu með það fyrir augum að sannreyna hve reglubundin og virk starfsemin er.

Rökstyðja verður þá ákvörðun lögbæra yfirvaldsins í gístiaðildarríkinu að veita ekki leyfi þegar ekki er lögð fram sönnun fyrir því að kröfunum, sem mælt er fyrir um í fyrstu undirgrein, sé fullnægt og ákvörðuninni skal vera hægt að skjóta til dómstóla samkvæmt landslögum.

4. Lögbæra yfirvaldið í gístiaðildarríkinu getur, með rökstuddri ákvörðun sem hægt er að skjóta til dómstóla samkvæmt landslögum, synjað lögmanni um að njóta góðs af ákvæðum þessarar greinar ef það telur að það myndi stríða gegn allsherjarreglu, einkum þegar um er að ræða meðferð agabrota, kæru eða einhverja slíka atburði.

5. Fulltrúar lögbæra yfirvaldsins, sem fjalla um umsóknina, skulu fara með allar upplýsingar sem þeir fá sem trúnaðarmál.

6. Lögmaður, sem fær aðgang að starfsgrein lögmannna í gístiaðildarríkinu í samræmi við 1., 2. og 3. mgr., skal eiga rétt á því að nota starfsheiti heimalands síns, á opinberu tungumáli eða einu af opinberum tungumálum heimaaðildarríkisins, jafnhliða starfsheitinu sem svarar til lögmannsstarfsins í gístiaðildarríkinu.

11. gr.

Sameiginlegur rekstur

Þar sem sameiginlegur rekstur er leyfður meðal lögmannna sem stunda starfsemi undir viðkomandi starfsheiti í gístiaðildarríkinu skulu eftirfarandi ákvæði gilda þegar um er að ræða lögmann sem æskja þess að stunda starfsemi undir því heiti eða skrá sig þannig hjá lögbæra yfirvaldinu:

- 1) Einn eða fleiri lögmann, sem tilheyrir sama lögmannahópi í heimaðildarríki sínu, og sem starfa undir starfsheiti heimalands síns í gístiaðildarríki, geta stundað starfsemi sína í faginu gegnum útibú eða umboð sem hópurinn kemur á fót í gístiaðildarríkinu. Þegar grundvallarreglurnar, sem gilda um slíka lögmannahópa í heimaaðildarríkinu, eru ósamrýmanlegar grundvallarreglum, sem mælt er fyrir um í lögum, reglum eða stjórnsýslufyrirmælum í gístiaðildarríkinu, skulu þær síðarnefndu ganga framarsvo framarsvo sem almanna-hagsmunir réttlæta að farið sé eftir þeim þegar vernda þarf viðskiptamenn og þriðju aðila.

2) Hvert aðildarríki skal veita tveimur eða fleiri lögmönnum úr sama lögmannahópi eða frá sama heimaaðildarríki, sem starfa á yfirráðasvæði þess undir starfsheiti heimalands síns, möguleika á að stunda sameiginlega starfsemi. Ef gístiaðildarríkið gefur lögmönnum sínum kost á að velja um nokkur ólík rekstrarform sameiginlegs rekstrar skulu þær tegundir starfsemi einnig standa áðurnefndum lögmönnum til boða. Sameiginlegur rekstur slíkra lögmanna í gístiaðildarríkinu skal vera með þeim hætti að samrýmist lögum og stjórnsýslufyrirmælum í því ríki.

3) Gístiaðildarríkið skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að einnig sé hægt að leyfa sameiginlegan rekstur:

- a) nokkurra lögmanna frá mismunandi aðildarríkjum sem starfa undir starfsheiti heimalanda sinna;
- b) eins eða fleiri lögmanna sem falla undir a-lið og eins eða fleiri lögmanna frá gístiaðildarríkinu.

Sameiginleg starfsemi slíkra lögmanna í gístiaðildarríkinu skal vera með þeim hætti að samrýmist lögum og stjórnsýslufyrirmælum í því ríki.

4) Lögmaður, sem óskar eftir því að starfa undir starfsheiti heimalands síns, skal tilkynna lögbæru yfirvaldi í gístiaðildarríkinu um það ef hann er aðili að lögmannahópi í heimalandi sínu og láta í té allar viðeigandi upplýsingar um þann hóp.

5) Þrátt fyrir 1.-4. lið getur gístiaðildarríki synjað lögmanni, sem er með skráð starfsheiti heimalands síns, um leyfi til að starfa á yfirráðasvæði sínu sem félagsmaður í lögmannahópi ef það bannar lögmönnum, sem starfa undir sínu eigin starfsheiti, að stunda lögmansstörf í lögmannahópi þar sem sumir aðilarnir eru ekki félagsmenn í starfsgreininni. Lögmannahópur telst hafa innan sinna vébanda einstaklinga sem eru ekki félagsmenn í starfsgreininni ef einstaklingar sem hafa ekki stöðu lögmans í skilningi 2. mgr.:

- eiga fjármagn lögmannahópsins að öllu leyti eða að hluta, eða
- nota nafnið sem hópurninn starfar undir, eða
- hafa ákvörðunarvaldið í lögmannahópnum að lögum eða í mynd.

Ef grundvallarreglurnar, sem gilda um lögmannahópa í heimaaðildarríkinu, eru ósamrýmanlegar gildandi reglum í gístiaðildarríkinu eða ákvæðum fyrstu undirgreinar getur gístiaðildarríkið bannað að opnað verði útibú eða umboðsskrifstofa á yfirráðasvæði þess án þeirra takmarkana sem mælt er fyrir um í 1. lið.

12. gr.

Heiti lögmannahópa

Án tillits til þess hvaða rekstrarform lögmenn nota, sem starfa undir starfsheiti heimalands í gístiaðildarríkinu, geta

þeir notað heiti þess lögmannahóps, sem þeir eru félagar í í heimaaðildarríkinu.

Gístiaðildarríki getur krafist þess að auk heitisins, sem um getur í fyrstu undirgrein, sé gefið upp félagsform lögmannahópsins í heimaaðildarríkinu og/eða nöfn þeirra félagsmanna sem starfa í gístiaðildarríkinu.

13. gr.

Samstarf lögbærra yfirvalda í heimaaðildarríkinu og gístiaðildarríkinu og trúnaðarkvaðir

Til að auðvelda beitingu þessarar tilskipunar og til að koma í veg fyrir að ákvæði hennar séu misnotuð í þeim tilgangi eingöngu að fara í kringum gildandi reglur í gístiaðildarríkinu skulu lögbært yfirvald í gístiaðildarríkinu og lögbært yfirvald í heimaaðildarríkinu hafa náðið samráð og veita gagnkvæma aðstoð.

Þau skulu fara með upplýsingarnar sem þau skiptast á sem trúnaðarmál.

14. gr.

Tilnefning lögbærra yfirvalda

Aðildarríkin skulu, eigi síðar en 14. mars 2000, tilnefna lögbær yfirvöld sem er veitt umboð til að taka á móti umsóknum og taka þær ákvarðanir sem um getur í þessari tilskipun. Þau skulu koma þessum upplýsingum á framfæri við hin aðildarríkin og framkvæmdastjórnina.

15. gr.

Skýrsla framkvæmdastjórnarinnar

Eigi síðar en tíu árum eftir gildistöku þessarar tilskipunar skal framkvæmdastjórnin gefa Evrópuþinginu og ráðinu skýrslu um það hvernig framkvæmd þessarar tilskipunar miðar.

Eftir að hafa haft nauðsynlegt samráð skal hún, í þessu sambandi, gera grein fyrir niðurstöðum sínum ásamt þeim breytingum sem hugsanlega mætti gera á núverandi kerfi.

16. gr.

Framkvæmd

1. Aðildarríkin skulu samþykkja nauðsynleg lög og stjórnsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari fyrir 14. mars 2000. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykkja þessar ráðstafanir skal vera í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun

Þegar þær eru birtar opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

18. gr.

2. Aðildarríkin skulu senda framkvæmdastjórninni helstu ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

Viðtakendur

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

17. gr.

Gjört í Brussel 16. febrúar 1998.

Tilskipun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópubandalaganna*.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J. M. GIL-ROBLES

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

J. CUNNINGHAM

forseti.